Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 224. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. ВІВТОРОК, 2-го ЖОВТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 2, 1979 No. 224. VOL. LXXXVI.

ЩЕ ПРО НАРАДИ ЕКЗЕКУТИВИ І КРАЙОВОЇ РАДИ УККА

Ню Йорк. — Український Конгресовий Комітет Америки в офіціяльному повідомленні про наради своєї Екзекутиви і Крайової Ради, які відбулися в суботу, 15-го вересня (гл. „Свобода", 19-го вересня 1979), інформує, що на цих нарадах „у висліді розгляду завваг проф. Валентина Мороза щодо діяльности УККА, під час його промови в Елленвіллі 8-го липня 1979 р. стверджено, що вони не основані на фактах". У повідомленні дальше на цю тему сказано:

„УККА на протязі свого існування і дії завжди присвячував і присвячує тепер багато зусиль і фінансових засобів для оборони національних і людських прав українського народу, зокрема оборони нескорених українських патріотів і політичних в'язнів в СССР. Численні петиції до Об'єднаних Націй і американського уряду, різні політичні акції і масові демонстрації, десятки видань про положення в Україні, сторінкові інформаційні оголошення в найбільших американських щоденниках, висилка сотень статтей до американської преси — усе те лише частина тієї великої праці, що її вів і веде УККА й уся українська громада в Америці в користь української справи.

Розминається також з дійсністю заввага, що УККА виплачує ген. Петрові Григоренкові місячну платню й удержує платного референта для допомоги генералові. Кожний український громадянин може переконатися з фінансових звідомлень УККА, що таке твердження не має фактичних основ. УККА допоміг лише, з гуманних спонук, покрити кошти за операцію і перебування у шпиталі дружини ген. Григоренка.

Стверджено також, що президент Американської Федерації Праці і Конгресу Індустріяльних Організацій Джордж Міні ніколи не писав і не повідомляв телефонічно УККА про те, що бажав би зустрітись з Валентином Морозом".

Це становище УККА до відомого виступу п. Мороза, повний текст якого був надрукований у „Свободі" з 13-го липня, разом з редакційним коментарем „Ікона і жива людина", приготовила з доручення Ради Директорів і вислала до преси окрема комісія в складі: секретар УККА Ігнат Білинський, адміністраційний директор мгр Іван Базарко, один із заступників президента проф. д-р Богдан Гнатюк та член Екзекутиви інж. Євген Івашків.

Українська громада Ню Йорку відзначить роковини Симона Петлюри

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА тут відбудеться в неділю, 7-го жовтня ц. р., о год. 2:30 по полудні у великій залі Українського Народного Дому при 2-ій евеню відзначення 100-річчя з дня народження Головного Отамана військ УНР і голови Директорії УНР сл. п. Симона Петлюри.

У програмі передбачено: відкриття — інж. Євген Івашків, голова КОУАО; святочна доповідь — ред. Володимир Біляїв, голова Української Національної Ради; мистецька частина у виконанні О СУМ-А ген. хор. Т. Чупринки: а) хор „Жайворонки" під диригентурою проф. Лева Стругацького, акомпаньямент — Соня Шерег; б) сольоспів — сопрано Оля Гірняк, акомпаньямент Л. Стругацький; в) рецитація — учні Школи Українознавства, керівник мистецької програми — Корнель Василик.

Того ж дня в українських церквах будуть відправлятися Богослужби в намірені українського народу і панахиди за сл. п. Петлюру (в церкві св. Юра о год. 12-ій дня).

Управа Відділу УККА надіється, що організації — молодечі, комбатантські, жіночі, громадські, братські та інші прийдуть на Служби Божі з організаційними прапорами, а громадянство візьме активну участь у цих святкуваннях.

Концерти хору „Бурлака" і „Веснянки" в ЗСА вже в цю суботу й неділю

Філядельфія (О. Л-ий). — Перший раз на східньому побережжі ЗСА чоловічий хор „Бурлака" при Станиці кол. вояків І-ої Української Дивізії УНА в Торонто та знаменитий танцювальний ансамбль „Веснянка" ОДУМ-у в Торонто під мистецьким керівництвом його творця й хореографа Миколи Балдецького виступлять із своїм великим осіннім концертом в Ірвінґтоні, Н. Дж., у суботу, 6-го жовтня ц. р., в 8-ій год. веч. в Ірвінґтонській Середній Школі, а на другий день, у неділю, 7-го жовтня у Філядельфії в авдиторії Середньої Школи для Дівчат при Брод і Олней вул. в 4-ій год. по пол. У програмі концерту виступить також відомий актор театру „Заграва" в Торонто — гуморист Володимир Довганюк в ролі „Гриця Зозулі".

Хором „Бурлака", який відновив і диригував ним від 1976 р. в Торонто Степан Ґумінілович, ще перший диригент дивізійного хору „Бурлака" в полоні Української Дивізії в Ріміні в Італії в 1945-1947 роках, а після його хвороби диригував хором в Торонто 1977/1978 роках, проф. Остап Брездень диригує тепер від весни 1978 року молодий і надійний учитель музики — Олег Хміль. Фортепіяновий акомпаньямент — Михайло Бубна.

Танцювальний ансамбль ОДУМ-у „Веснянка" в Торонто — це добре відомий й уславлений своїми виступами перед українською й канадською публікою (а то й виступав він перед Королевою Елисаветою, як також в часі II СКВУ в Торонто і т. д.) в складі понад 60 осіб, дає своїм теперішнім виступом разом із хором „Бурлака" вперше нам змогу у Філядельфії та Ірвінґтоні побачити їхню мистецьку вартість, про яку дотеперішні газетні рецензії висловлювались із найвищим признанням.

В обидвох містах, Ірвінґтоні й Філядельфії спонзорують концерти місцеві Станиці Дивізійників під патронатом місцевих Відділів УККА. Після концерту в суботу, 6-го жовтня в Ірвінґтоні, хор „Бурлака" в дорозі до Філядельфії відвідає український цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, де в 10-ій год. ранку складе квіти й відспіває Панахиди на свіжих могилах кол. Головнокомандуючого Української Національної Армії сл. пам. ген. штабу ген. полк. Павла Шандрука та кол.

(Закінчення на стор. 4)

ЗАХІДНІ ДЕРЖАВИ ПЕРЕВОДЯТЬ МОРСЬКІ МАНЕВРИ — ПІД ОКОМ СОВЄТСЬКИХ ШПИГУНІВ

Лондон. — Вісім членських держав Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) переводять морські маневри біля берегів Норвегії, проголосивши їх заздалегідь. Совєти використали те проголошення для зорганізування своїх „обсерваторів" — з власних кораблів у тому обширі, з літаків і космічних сателітів.

У тих маневрах беруть участь морські з'єднання Англії, Бельгії, Канади, Голляндії, Західньої Німеччини, Норвегії, Португалії й З'єднаних Стейтів Америки. Разом заангажовані там 17.000 моряків і летунів, 30 кораблів різного типу і 200 літаків. Маневри переводиться під назвою „Океанські Лови", а їх головним командантом є британський адмірал сер Джеймс Еберлі. Співпрацює з ним командант британського летунства маршал сер Дейвід Еванс.

Совєти, не попередивши раніше командування збройних сил НАТО, повели в тому самому часі власні морсько-летунські маневри. Фахівець військових справ „Ню Йорк Таймсу" Дрю Міделтон подав у своєму звіті, що один совєтський кружляк має „проблеми" і тому ледве чи зможе взяти активну участь у маневрах СССР.

Фахівці обмірковують у зв'язку з цими маневрами можливості сяк-так безпечної комунікації між ЗСА й Европою у випадку війни — чи і поскільки зможуть пребиватися почерез совєтські застави конвої з Америки, які мали би морським і летунським шляхами перекинути до Европи кругло один мільйон мужви, один мільйон тонн виряду, 4 і пів мільйона тонн амуніції і 4 і пів мільйона тонн припасів і 90.000 тонн пального. Ідеться про те також, чи у випадку війни гратимуть більшу ролю малі кораблі, чи великі. Совєти страшенно розбудували і далі розбудовують свою підводну і надводну морську фльоту, наставлені на великі морські одиниці і тепер будують знову один великий літаконосець та один важкий кружляк. Названий вгорі британський адмірал передбачає дуже важку долю моряків у найближчій світовій війні.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПРИЙНЯЛА БЮДЖЕТ ЗСА НА НАЙБЛИЖЧИЙ РІК

Вашінгтон. — У минулий четвер, 27 вересня, Палата Репрезентантів, ото ж нижча палата Конгресу, прийняла бюджет Америки на найближчий бюджетовий рік у висоті 548 більйонів дол. Передбачено дефіцит на 29 більйонів дол. Ця бюджетова сума мусить знайти ще апробату від Сенату і, мабуть, в цій справі будуть на спільній Комісії обох Палат палкі дебати.

Сенат прийняв був уже раніше бюджет на суму 546 більйонів із передбаченим дефіцитом 31.6 більйона дол., але під натиском щораз більшої загрози від совєтської мілітарної потуги прийнято військовий бюджет у висоті 130.6 більйона дол., себто на два більйони більше, як передбачалось.

У законі про бюджет, що його прийняла Палата Репрезентантів, існує клявзуля, яка встановляє максимальну границю для державних видатків. У прийнятому бюджеті є позиція двох і пів більйона на нові джерела енерґії.

Сподіваються, що узгіднення з Сенатом й остаточне прийняття бюджету відбудеться ще перед цьогорічним Різдвом. У дебатах над бюджетом дві справи займали найбільше уваги: прикорочувати державні видатки з уваги на інфляцію й упадок вартости доляра та загроза від щораз збільшуваної совєтської військової потуги.

Пастор Джексон закликає до „справедливости" на Близькому Сході

Амман, Йорданія. — Пресове аґентство Ройтерса інформує, що американський негритянський пастор Джессі Л. Джексон, об'їжджаючи табори і скупчення палестинських втікачів на передмістях Амману, заявив, що на Близькому Сході не буде тривалого миру, аж поки не наступить справедливість і замирення на цьому просторі між Ізраїлем і його арабськими сусідами.

Цей негритянський лідер в боротьбі за громадянські права, який прибув до Йорданії під кінець минулого тижня після візити до Ізраїля і його зустрічей з тамошніми офіційними особами, був дуже тепло прийнятий палестинцями, які вигукували гасла: „Палестина, Палестина". Відповідаючи на привітання Джессі Джексон заявив, щоб палестинці не затрачували віри на здобуття свободи, але рівночасно закликав їх бути більше поміркованими і зрозумілими, особливо у відношенні до Ізраїля.

Джессі Джексон, баптистський пастор, який очолює організацію „Піпел Юнайтед то сейф Гюменіті", головна квартира якої знаходиться в Чікаґо, систематично підкреслював потребу замирення на Близькому Сході, називаючи свої заходи мирною місією. Він підкреслював, що Ізраїль мусить віддати усі захоплені у війні арабські землі, включно з містом Єрусалимом, але він рівночасно висловлював побоювання щодо ізраїльської безпеки і підкреслював право Ізраїля на самостійне існування. „Ми всі турбуємося палестинською проблемою, а також безпекою Ізраїля", — заявив Джексон журналістам.

Після відвідин в Йорданії пастор Джессі Джексон і 15 інших осіб, які супроводжають його в поїздці по країнах Близького Сходу, відвідають ще Бейрут в Лівані і там зустрінуться з головою Палестинської Визвольної Організації (ПВО) Ясіром Арафатом. У пляні є також відвідини Сирії та Єгипту і зустріч з тамошніми президентами Афезом аль-Ассадом і Анваром ель-Садатом.

ПОМЕРЛА МАРІЯ КРИВОЛАП

Балтімор, Меріленд. — У понеділок, 1-го жовтня ц. р., тут упокоїлась в Бозі бл. п. Марія Криволап з родини Недобой.

Парастас — у вівторок, 2-го жовтня, в 7-ій год. вечора в похоронному заведенні Lilly and Zeiler, Eastern Ave. and Wolf St., Baltimore, Md.

Заупокійна Служба Божа й похоронні відправи будуть відправлені в Церкві Пам'ятнику св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку в середу 3-го жовтня в 12 год. дня, а звідти на цвинтар.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II ПАЛКО ЗАКЛИКАВ В ІРЛЯНДІЇ ПРИПИНИТИ НАСИЛЬСТВА І ЗАМИРИТИСЯ



Папа Іван Павло II перед відправленням Служби Божої в Дубліні, Ірляндія.

Дублін. — Папа Іван Павло II на першому етапі своєї теперішньої подорожі за кордон, в Ірляндії, виголосив перші свої промови — в столиці Ірляндської Республіки, Дубліні, та у прикордонній смузі поміж самостійною Ірляндською Республікою і підлеглою Англії Північною Ірляндією, у місті Дроґеда.

Яких два мільйона ірляндців з'їхалися з найдальших околиць всіма засобами транспортації, щоби побачити Папу. У Дубліні він промовляв до кругло одного мільйона осіб і так само у Дроґеді. Центральною темою промови Папи був пламенний заклик до припинення внутрішньо - ірляндської громадянської війни та до замирення. Папа запевняв, що „насильством не можна здобути справедливости" і що всяке насильство несумісне з Католицькою Церквою і вірою. Папа апелював також до північно-ірляндських протестантів, щоби вони не лякалися ірляндських католиків. „Хай ірляндські протестанти не думають, що Папа є їх ворогом, є небезпекою або загрозою. Навпаки, моїм бажанням є, щоби протестанти бачили в мені свого приятеля і брата у Христі".

Папа виминав у своїх промовах будь-якого натяку на політичну проблему Північної Ірляндії, тільки закликав політиків, „щоби вони доказали тим, які орудують насильством, зневірені у мудрість політиків, що політики таки можуть розв'язати трудну проблему".

Десятки тисяч католицьких ірляндців з Півночі прибули до Південної Ірляндії, щоби побачити й почути Папу. Папа вистерігався заявитися за будь-котрою із зацікавлених сторін, а тільки принципово заперечував вартість насильства, себто терору, у змаганні „осягнути справедливість". Як найпершу реакцію можна вважати заяву від бойової північно-ірляндської протестантської організації, що коли Папа зможе знайти сприйнятливу розв'язку, то північні ірляндські протестанти припинять збройну боротьбу.

Папа промовляв ще окремо до молоді в Дубліні і до 2,000 калік; їздив до святині Пречистої Діви Марії в місцевості Нак у далекому повіті Майо в Ірляндії, та закінчив 3-денне перебування в Ірляндії Богослужбою в місцевості Лімерік.

У всіх тих своїх промовах і проповідях він вертався до вірности заповіді Божій „Не вбивай" та Христовій науці, яка наказує любити навіть своїх ворогів.

У зв'язку з паломництвом Папи до святині Діви Марії газети пригадують, що Папа Іван Павло II особливо плекає культ Пречистої Діви: він засвідчив це своїм паломництвом до Ченстохови в Польщі, до Ґваделюпе в Мехіко і до Льорето в Італії — в усіх тих місцевостях є славетні святині, присвячені Пречистій Марії. У понеділок, 1 жовтня, по полудні сподівалися Папу у Бостоні в ЗСА.

Папа Іван Павло II поблагословить наріжний камінь українського храму у Вашінґтоні

Вашінґтон, Д. К. — Отець Йосиф Денищук, ЧНІ, директор кампанії будови українського католицького крайового собору, інформує, що у вівторок, 25-го вересня, Реймонд Боленд координатор відвідин Папи Івана Павла II у Вашінґтоні, повідомив місцеву українську парафію Пресвятої Родини, що Папа Іван Павло II особисто поблагословить наріжний камінь цього українського католицького крайового собору, що тепер находиться у стадії будови.

Це благословення матиме приватний характер і відбудеться в неділю, 7-го жовтня, о год. 9-ій рано, коли Папа відвідуватиме Святиню („шрайн") Непорочного Зачаття у Вашінґтоні.

ПРЕДСТАВНИК ПЕКІНУ В ОН НАЗВАВ СССР ЗАГРОЗОЮ ДЛЯ СВІТОВОГО МИРУ

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — Представник Китайської Народної Республіки Ган Ніянлонґ, виступаючи на сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй в четвер, 27-го вересня, засудив політику Совєтського Союзу, назвавши її „головною загрозою для світового миру".

Заступник міністра закордонних справ в китайському уряді Ніянлонґ вживав дуже гострої мови, яку досі рідко хто вживав у виступах на сесії.

Голова совєтської делеґації в ОН Олеґ Трояновський покинув залю нарад

(Продовження на ст. 4)

„УНАПРЯМЛЕННЯ" МОЛОДІ ПО ЛІНІЇ „ІДЕОЛОГІЧНОЇ БОРОТЬБИ З БУРЖУАЗНИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ" ПОСИЛЮЄТЬСЯ

Київ. — У вересні, — інформує київська газета „Молодь України", — тут зустрілися учасники пленуму ЦК ЛКСМ України з керівниками ряду міністерств, „головачі" совєтської системи та науковці, щоб „розглянути актуальні питання комуністичного виховання молоді", „удосконалити ідейно-політичне виховання і марксистсько ленінське навчання молодої художньої інтелігенції", вдаючись до різних засобів вселімінувати різні „недоліки", які, як це признали різні партійні керівники все ж таки існують.

У цьому напрямі прийнято постанови — „посилення нашого впливу на кожного комсомольця кожну молоду людину", — бож, „якість цієї роботи далеко не завжди відповідає зрослому освітньому і культурному рівню і запитам радянської людини", — стверджували промовці. На пленумі вирішено також збільшити видавання медалей, нагород, розповсюднити підвищення за „копітку комуністичну роботу", надаючи почесні імена „героїв слави" тощо.

На цьому пленумі промовці зокрема порушували питання „ідеологічної боротьби з українськими буржуазними націоналістами", до якої треба „привчити" молодь, відповідно її „усвідомивши", бож, — як заявив перший секретар ЦК ЛКСМ України А. І. Корнієнко, — „у постанові ЦК КПРС наголошується, що вся наша ідеологічна, політико-виховна робота повинна будуватися з урахуваннями різкого загострення ідеологічної боротьби на міжнародній арені. Враховуючи це ми повинні виховувати у молодих людей надто в тих, хто не пройшов ще школу життєвого, трудового гарту, високу пильність до підступів ворогів, своєчасно викривати їхні підступні заміри. У лекціях, бесідах слід кваліфіковано, із знанням справи викривати перед юнаками і дівчатами непривабливе нутро буржуазного суспільства". Відтак А. І. Корнієнко, як приклад ...„блискучої контрпропагандистської роботи" комсомольських організацій подав Львівську і Дніпропетровську області, „де при лекторських групах створюються секції критики буржуазних теорій", де „до виступів перед молоддю широко залучаються юнаки і дівчата, що побували за кордоном, вчені суспільствознавці".

Щоб скріпити свої твердження А. Корніємко покликається на ХХУ з'їзд КПСС, який наголосив твердження, що „проблеми ідеологічної боротьби дедалі більше висуваються на перший план, а правда про соціалізм — могутня зброя в цій боротьбі". „Тому, — продовжував свою думку, перший секретар ЦК ЛКСМ, — широка пропаганда радянського способу життя, виховання у юнаків і дівчат глибокої відповідальности за процвітання і могутність Батьківщини, за долю соціалізму, високих рис патріотів-інтернаціоналістів було й є одним із найважливіших завдань комсомолу республіки".

Після обговорення цієї „видатної" доповіді виступив ще один промовець кандидат у члени Політбюро, секретар ЦК Компартії України О. С. Капто, який, між іншим, картав комітети ЛКСМУ, що „мало виявляють ініціятиви наполегливости, принциповості в здійсненні рішень на поліпшення роботи з молоддю". Продовжуючи свою думку як потрібно вести „працю з молоддю", він сказав: „В умовах загострення ідейного протиборства між соціялізмом і капіталізмом наш класовий противник постійно оновляє набір засобів і методів боротьби, зводить наклепи на нашу радянську дійсність, використовує всякого роду відщепенців. У цій обстановці комітетам комсомолу, всьому комсомольському активу необхідно підвищувати політичну пильність, охоплювати ідейним впливом усі групи молоді, краще використовувати молодіжну пресу, радіо і телебачення. Виконання відповідальних завдань, визначених у постанові ЦК КПРС, — сказав О. С. Капто, — вимагає дальшого удосконалення діяльності комітетів комсомолу".

Після виступу й інших партійних „керівників", пленум прийняв різні постанови і затвердив заходи по лінії виконання постанови „Про дальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи". Поміж ними була одна, яка зокрема маркантно віддзеркалює сьогоднішнє намагання партії в „перевихованні" молоді, вона ж бо звучить: „Необхідно непримиренно боротися з релігійними пережитками, сприяти формуванню активної атеїстичної громадської думки, вміло поєднувати масові й індивідуальні форми та методи атеїстичного виховання молоді. Поліпшити роботу по організації змістовного дозвілля юнаків та дівчат. Оточити піклуванням мододі сім'ї, підвищити їх відповідальність за виховання дітей. Формувати у юнаків та дівчат непримиренність до будь-яких виявів буржуазної ідеології та моралі, підвищувати їхню політичну пильність"!

Західня Німеччина видасть 77 більйонів долярів на скріплення своїх збройних сил

Бонн. — Д-р Карль Шнель, один із трьох секретарів обовони в уряді Німецької Федеративної Республіки, виявив, що уряд призначив 77 більйонів долярів на модернізацію західньо-німецької збройної сили. Коли заплянована програма буде виконана, то Західня Німеччина стане найсильнішою мілітарною країною в Европі. Тому, що конституція Західньої Німеччини забороняє продукцію атомової хемічної і бактеріологічної зброї, то вся ця велетенська сума буде видаткована на побільшення і покращання т. зв. конвенціональної зброї — на суші, морі і в повітрі.

Деякі нові роди зброї випродуковані спільними зусиллями Західньої Німеччини, Англії й Італії. Названий німецький член уряду, він же 4-зірковий генерал, заявив, що Західня Німеччина, як і цілий Захід, примушені дозброїтись з уваги на загрозу від совєтської збройної сили, економіки і техніки. Але Німеччина матиме перевагу над совєтами у ділянці танків і протитанкової зброї. Москва вже піднесла крик про відродження „німецького мілітаризму".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Особи чи справи?

Хоча президентська виборча кампанія почалася передчасно, бо ж вибори відбудуться щойно за рік з гаком, і хоча офіційно не проголошено ще всіх кандидатур, проте деякі заяви вже зактуалізували проблеми актуальні у кожних виборах. Ідеться про те, якими засобами повинна вестись передвиборча агітація і чи можна заторкувати також особисті справи кандидатів, чи триматися строго принципу: яке відношення кандидата до конкретних державних справ.

Цю проблему зактуалізував вислів президента Джіммі Картера під час його минулотижневого перебування у Ню Йорку. Він заявив, що „у моментах кризи ніколи не впадає у паніку". Наче автоматично виринула підозра, що цей вислів стосувався трагічної пригоди сенатора Едварда Кеннеді з-перед 10-ти років, коли він ніччю віз до дому з одного прийняття колишню секретарку свого покійного брата, сенатора Роберта Кеннеді, Мері Копечне, — переламав автом дерев'яний бар'єр на мості, впав у став, сам вирятувався, але зголосив випадок на поліцію щойно яких 10 годин пізніше і дівчина в міжчасі згинула. Газети так і розголосили той вислів президента Картера, що це була його персональна атака проти сенатора Кеннеді з пригадкою йому, як він попав у паніку в моменті кризи. Однак негайно появилися політичні й особисті приятелі сенатора Кеннеді, які критикували Президента, що він не повинен заторкувати персональних справ, а дивитися тільки на діловий підхід свого суперника до конкретних державних справ. І під впливом тих критичних голосів — Президент заявив, що преса зле зрозуміла його і він сам написав сенаторові Кеннеді листа із запевненням, що він, Президент, не мав сенатора Кеннеді на увазі...

Чи можна торкатися персоналій у виборчому суперництві, чи не вільно робити таке, бо воно, мовляв, перечить принципові джентлменської політичної гри. Правда у цьому випадку, як звичайно, лежить посередині. У політичній боротьбі треба безумовно триматися принципу джентлменської гри. Не вільно понижувати, обріхувати, таврувати свого політичного противника, якому так само вільно мати своє особисте приватне життя, як і свої окремішні погляди. Немає ніякого сумніву, що найкращим і джентлменським засобом суперницької боротьби у будь-яких виборах є поборювання противника закидами на адресу його політичного балянсу, закидами на адресу його активности чи безділля, закидами на адресу його поглядів на різні конкретні справи. Наприклад, у даному випадку: коли сенатор Едвард Кеннеді від років побивається за схвалення закону про державну опіку над здоров'ям всіх громадян країни, то хоча реалізування такої наче „соціялізованої медицини" вимагає велетенських сум і в цьому часі підсилило б інфляцію, у принципі цей задум добрий. І скорше чи пізніше мусить прийти край ситуації, в якій в Америці вільно хворіти тільки багатим людям. Але, коли сенатор Едвард Кеннеді голосує проти підвищування видатків на збройні сили Америки, то це помилкове становище лібералів, які наслідують струся, ховаючи голову в пісок, щоби не бачити загрози від Совєтського Союзу, який дійшов до Центральної Европи і майже „наздігнав та перегнав" Америку в ділянці збройної сили, не вирікшися своєї давньої цілі „угроблення" вільного світу.

Ото ж є чимало конкретних справ, на ґрунті яких можна вести передвиборчу пропаґанду, вказуючи на помилкові погляди противника. Але водночас не можна приймати принципу, що справа характеру і поведення політичного противника є „нолі ме тангере" (не рухай мене) — є персональною справою, якої не вільно торкатися. Є поведення, яке дискредитує дану людину, як кандидата на високий пост. У випадку сенатора Едварда Кеннеді — його згадана вгорі пригода з-перед десяти років все ще є річчю дискусійною і контроверсійною. Виборці стейту Массачуссетс вибачили йому і від того часу постійно відновлюють йому сенаторський мандат. Є коментатори, які твердять, що сенатор Едвард Кеннеді має більше даних для „лідерства", як президент Джіммі Картер — але це знову річ дискусійна: що таке лідерство і які потрібні прикмети, щоби його виконувати?

Сумна пригода сенатора Кеннеді з-перед 10 років наробила була шуму на ввесь світ і найповажніші американські коментатори давно заповідали, що у випадку, коли би сенатор Кеннеді кандидував на президента — ця справа вирине наверх. Це річ виборців рішити — чи перекреслити той випадок, як нещасливий давно минулий епізод, чи вважати його за доказ, що сенатор Кеннеді „у моменті кризи" попадає в паніку. Ще цілий рік до президентських виборів. За той час напевне ця справа вирине ще не раз. Вона цікава без уваги на час і особи — як мірило: яких засобів уживати у політичній боротьбі.

Максим Германюк,
Архиєпископ Вінніпезький,
Митрополит Українців Католиків Канади

ЄДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ІЄРАРХІЇ

(Доповідь виголошена 20-го вересня ц.р., в Римі на Синодальних нарадах Єпископату Української Католицької Церкви)

Говорити про єдність нашої ієрархії — це говорити про єдність нашої Помісної Української Католицької Церкви.

Згідно з навчанням II Ватиканського Собору в декреті про Східні Католицькі Церкви, вірні Христової Церкви, об'єднані органічно в Святім Дусі тією самою вірою, тими самими Тайнами та тією самою владою, організаційно є членами тієї Церкви не безпосередньо як одиниці, але як злучені між собою ієрархічно громади, так звані Помісні Церкви, або Обряди, зі своєю власною Літургією, церковним правопорядком та духовною спадщиною (ч. 2, 3), під проводом свого Патріярха, або Верховного Архиєпископа (ч. 7, 10).

Послідовно, згідно з навчанням II Ватиканського Собору, єдність кожної Помісної Церкви вимагає єдности своєї ієрархії, що є діючим творцем і видимим знаком тієї єдности. Тому від степеня творчої єдности ієрархії кожної Помісної Церкви, залежить впорядкований вияв її живучости й спасенної дії. Це відноситься так до літургічного життя кожної Помісної Церкви, як до її церковного правопорядку й різних форм її духовости.

Рівнож, згідно з тією наукою II Ватиканського Собору, кожна Помісна Церква творить одну органічну єдність, без огляду на територію, де живуть її вірні. Це ясно виходить з утотожнення Помісної Церкви з Обрядом, як це кажеться в 2-ій точці соборового декрету Про Східні Католицькі Церкви, де говориться про „Помісні Церкви або Обряди". Вправді, в цьому декреті ця органічна єдність є обмежена до літургії й до богословської спадщини, з виключенням органічної єдности в церковному правопорядку, через обмеження юрисдикції верховних проводів Східніх Помісних Церков — Патріярхів, чи Верховних Архиєпископів, до їхньої території (ч. 7, 9, 10). Це зробив Собор згідно з існуючим канонічним правом в Моту Пропріо „Клері Санктітаті" Папи Пія XII, 1957, кан 216, 1, 2. Однак, щоб хоч в якійсь мірі зменшити цю нелогічність і несправедливість для Східніх Помісних Церков, Собор додав, в цьому самому числі цього ж декрету, що кожний ієрарх якогось обряду поза територією Патріярхату (чи Верховного Архиєпископства) причисляється до Ієрархії Патріярхату чи Верховного Архиєпископства того самого обряду (ч. 7). Але цей додаток не поправляє несправедливости для Східніх Церков в обмеженні юрисдикції їхніх верховних проводів до території.

Це питання стало тепер одною з найтяжчих проблем для Папської Комісії провірення східнього канонічного права. Східні Церкви виразно домагаються признання їхнім верховним проводам в новому канонічному праві теж юрисдикції над всіми їхніми вірними, що находяться поза їхніми територіями. Іншими словами, вони домагаються канонічного визнання повної органічної єдности, для кожної Помісної Східньої Церкви, не лише в літургійній й богословській спадщині, але теж у церковному правопорядку. Бо тільки тоді вони зможуть жити своїм повним церковним життям, і тільки тоді вони зможуть належно виконувати свою місію в лоні Вселенської Церкви.

Для нас українців, зокрема під цю пору, — це справа смерти або життя нашої Святої Помісної Української Католицької Церкви. Бо не маючи можности для повности свого церковного життя на своїй території, тобто в Україні, і не маючи такої можности теж поза Україною, вона є засуджена на повільне завмирання. А це було б трагедією не лише для нашого українського народу, але для цілої Вселенської Церкви...

Щоби до цього не допустити, ми мусимо собі ясно усвідомити й завжди пам'ятати:

1. Що ми є членами Вселенської Христової Церкви через членство в нашій Святій Помісній Українській Католицькій Церкві.

2. Що ми є добрими і живими членами Вселенської Христової Церкви тільки тоді, коли ми є добрими й живими членами нашої Помісної Української Католицької Церкви.

3. А бути добрим членом Української Помісної Католицької Церкви вимагає, щоби ми всі — Владики, священики, монахи, монахині й миряни завжди й всюди пам'ятали, що є:

а. одна Українська Помісна Католицька Церква, без огляду на територію де живуть її вірні й діють її Владики;

б. що вона має один, собі питомий, український обряд, з одною літургією, одним церковним правопорядком і одною богословською традицією;

в. що вона має один свій власний церковний авторитет, тобто свого Голову — Верховного Архиєпископа, чи Патріярха, який стоїть в її проводі, під зверхністю Наслідника св. Петра, Римського Архиєрея;

(Продовження на ст. 4)

Теодор Мацьків

ГЕТЬМАН МАЗЕПА, 1639-1709

[2]

Хоч у російських джерелах Мазепу представляється звичайно у негативному світі („зрада, честилюбивість, підступність, хитрість" і т.д.), то все ж таки об'єктивні дослідники є приневолені признати Мазепі високу освіту, „приємний зовнішній вигляд, що вмів приваблювати до себе польських дам, бистрий ум та здібність своїм розумом вміти наглядати за поступками людей, розгадувати їх заміри, сам же був скритий й обережений до найвищого степеня, „пише російський історик А. Старчевський, (Справочний Єнцыклопедичиский Словарь, 1853).

Мазепа, будучи свідомий своєї мілітарної слабости у порівнянні з російською, був приневолений іти по лінії російської політики. Своєю вмілою політикою у тодішніх обставинах Мазепа не тільки осягнув довір'я царського уряду, але скріпив свою владу і позицію так на Україні як і в Москві. Хоча становище Мазепи через „Коломацькі статті" були специфічне, все таки Москва респектувала гетьманський уряд, цар запрошував Мазепу на державні наради і прислуховувався до його порад.

За свої воєнні успіхи Мазепа одержав у 1703 р. від Августа найвище тодішнє польське відзначення — орден „Білого Орла", а згодом титул князя „св. Римської Імперії" від цісаря Йосифа І 1-го вересня 1707 р.

Чи не найважливішим та найбільш контроверсійним твором політики і життя Мазепи був українсько-польсько-шведський договір з 1708 р.

Як уже сказано, Мазепа, ідучи за „здоровим розумом", проводив реальну політику, тобто старався осягнути невтральність Москви у своїх плянах в Україні і консеквентно був льояльний, що мусять признати навіть деякі російські історики, (Соловйов). Коли ж Мазепа збагнув, що цар хоче зліквідувати Гетьманщину, він, зваживши всі „за і проти", вирішив получитися з могутньою тодішньою Швецією, ворогом так Варшави як Москви, щоб забезпечити майбутність українського народу.

Мазепа „як український патріот-державник глибоко розумів національні і державні інтереси України та знаменито орієнтувався у тогочасній міжнародній політичній ситуації", пише Оглоблин. Гетьман ясно бачив, що на випадок перемоги царя та його союзника саксонсько-польського короля, ще раз повторився б Андрусівський мир і розділив би Україну на довгий час. Коли війну виграли б шведи, то тоді Україна як союзник Москви, опинилася б в ролі підсудного і була б видана на ласку і неласку Польщі.

Як бачимо, ціллю політики Мазепи було визволення України і не його вина, що дальший розвиток подій знівечив його майстерні пляни.

Сьогодні є вже зайвим обороняти політику Мазепи. Уже багато безсторонніх чужинецьких сучасників не тільки не осудили його, але висловилися про нього як великого державного мужа та українського патріота. Навіть особистий інтригант чоловік низької моралі, царський фаворит, „його світлість" Меншіков відразу зрозумів і оцінив політичне значіння кроку Мазепи і мусів признати у своєму листі до царя Петра з 27-го жовтня 1707 р., що коли гетьман „сее учинил, то не для одной своєй особи, но и всей ради Украіни".

Російський історик, німецького походження, Александер Брюкнер (1834-1872) у своїй праці про Петра І пише, що союз Мазепи зі шведським королем „не може бути більше неморальний як союз, що два роки пізніше заключив молдавський господар Дмитро Кантимір з царем проти султана, „і тому політику гетьмана треба уважати як „айн майстерштік" а спробу визволення України з - під панування тодішньої малокультурної моковської імперії як „айн героішер акт".

Не тільки чужинці-історики, але уже чужинці-сучасники позитивно оцінили політику Мазепи. Наприклад, учасник шведського походу, німецький історик Йоган Вандель Барділі пише у своїх споминах, що коли цар домагався від султана видачі Мазепи, то султан, покликуючись на Коран не хотів видати „такого чоловіка, що так щиро боровся за волю, свободу та права свого народу, що витерпів стільки переслідувань за те, щоб тільки захоронити свій нарід від упокорення під московським ярмом і через те мусів шукати захисту спершу у шведського короля, а тепер у Туреччині". Інший учасник походу, німецький полковник у шведській армії Пилип Йоган фон Штраленберг пише, що коли Мазепа довідався, що цар хоче зліквідувати автономію Гетьманщини, то гетьман „вирішив перейти на шведську сторону, одначе його наміром було зробити цю країну незалежним князівством".

Добре поінформований англійський посол у Москві лорд Чарлз Вітворт, у своєму звіті з 10-го листопада 1708 р. висловлював дуже поважний сумнів, щоб 70-літній, бездітний, багатий гетьман, який мав прерогативи монарха перейшов на шведську сторону задля особистих мотивів. Пруський посол у Москві, Георг фон Кайзерлінг, у своєму звіті з 21-го листопада 1708 р. дослівно так пише про Мазепу: „...Одначе не можна думати, щоб цей чоловік, котрого нарід дуже любить і шанує, не мав своїх прихильників, тим більше, що козаки є дуже невдоволені з царського уряду, який жорстоко з ними поводиться та часто нарушує їх вольності. Тож треба сподіватися, що якщо не увесь нарід, то принайменше велика частина піде за його прикладом".

З новіших істориків, Р.М. Гаттон, професор Лондонського університету, проаналізувавши політику Мазепи на основі доступних їй джерел, прийшла до висновку, що „мрією Мазепи було звільнити Україну з російського ярма".

Без сумніву, що Мазепа був державним мужем европейського маштабу і що його можна назвати українським Бісмарком, хоч би тому, що оба ці визначні державники поставили собі за ціль своєї політики — об'єднання своїх батьківщин.

ЗА ГЕРОЇЗМ БУДНІВ

[1]

(ВоК) Був гарний недільний пополудень, коли мій друг загостив до мене. Сиділи ми в тіні широколистої магнолії і розважалися обговорюванням різних проблем.

— „Я знаю, що ти систематично дивишся на програму „МекНіл/Лерер репорт", — порушив хвилинну передишку у нашій розмові мій друг, — і тому цікавий як ти дивишся на проблему останньої передачі — алькоголізм серед американських дітей і молоді?"

—„На мою думку проблема вийшла занадто перескравлена, — відповідаю другові. — Американська молодь напевно аж так не запивається, як то виходило зі слів учасників програми".

—„Як ти можеш щось таке говорити! — обурився мій друг. — Та ж там наводилися незаперечні статистичні дані. І ніхто навіть не пробував ставити під сумнів існування самої проблеми. Всім ішлося тільки про віднайдення причин та найкращих запобіжних середників".

—„Може ти і маєш слушність, — погоджуюся я, не бажаючи занадто друга денервувати, — Моє переконання базоване тільки на власній і то досить обмеженій обсервації. А коли йдеться про запобіжні середники, то я за піднесення віку для пиття алькогольних напитків з 18 на 21 рік".

—„Чому ти нині на таку поважну проблему реагуєш так механічно? — з докором подивився на мене мій друг. — Не заперечую. Піднесення віку може б дещо і помогло, як то показував один з учасників програми на прикладі стейту Мічіген, але далеко важливішим є віднайдення головної причини. І дехто з учасників старався це робити, та наставлення питань організаторів висунуло на перший плян легалістичний аспект. А дійсною причиною є американська родина. Пригадуєш? Один з учасників цитував результати опитування, у яких одним з головних поштовхів до пиятики фігурували родинні проблеми".

—„А хіба раніше родини не мали проблем? — підсуваю другові питання.

—„Проблеми були, але вони дуже рідко мали силу розбивати родини, — спокійно відповідає мій друг. — А доки родина тримається разом, вона має той дисциплінуючий вплив на її членів, який вдержує їхню поведінку у межах пристойности".

—„Тут уже з тебе вилазить заскорузлий консерватист, — не можу втриматися, щоб не вколоти друга. — Одна особа має зносити примхи другої, щоб тільки втримати родину?"

—„Нині назви так покручені, — зовсім спокійно реагує мій друг на мою провокацію, — що ти з таким же самим правом можеш мене назвати рожевим лібералом. Тепер бо трапляються випадки, що деякі випробовані лібералі стають на захист родини і нації, а деякі т.зв. неоконсерватисти у своїй безкомпромісовій обороні одиниці, ведуть до руїни і родину і націю, бо без родини не може бути нації; це її основна підставова складова клітина. І для збереження цієї клітини одиниця повинна зносити більші чи менші особисті невигоди".

—„Одиниця супроти родини, громади, нації, держави — це дилема, яка непокоїть людство від непам'ятних часів, — звертаю увагу друга на скомплікованість порушеної теми. — Вона витворила постійно воюючі зі собою два табори і на протязі історії горою був або один або другий табір. Тепер на Заході, а особливо у ЗСА, домінує табір одиниці і я є з ним, бо протилежний табір стелить дорогу диктатурі, тиранії, тоталітаризмові".

—„Це вже звичайна демагогія, — махнув зневажливо мій друг. — Що спільного може мати культивування родини з тоталітаризмом? От американська демократія зародилася і розвивалася серед суспільства, у якого родина була у великій пошані, і тільки останнім часом почали тут появлятися голоси про відмирання родини. Та й основою нашого суспільства, яке породило нашу власну козацьку демократію, була родина. Ні! Родина не є ворогом одиниці, а противно, якраз розклад родини ставить перед одиницею багато небезпек особливо духового характеру. Власне через стан, який зараз існує у ЗСА, що є так багато розведених родин, тут почала процвітати професія психоаналітиків, психіятрів та інших того роду лікарів людських душ".

—„Хай буде по-твоєму, — кажу. — А який же ж ти вихід пропонуєш?"

(Продовження буде)

Володимир Пливака-Чорноморець

П'ЯТЬ РОКІВ У НІМЕЦЬКІЙ „ШКІРІ" В ПОЛОНІ В КИЄВІ

(Спогад дивізійника)

[3]

Особливо добрі зв'язки з кухарями допомогли мені і моїм приятелям краще підхарчуватись. Ми відливали з пляшок із алькоголем біля три чверті його і доповняли пляшки водою. Відтак, через „необережність" розбивали пляшку. Як можна перевірити силу алькоголю на долівці? Кухарі попивали „водку", а ми втішалися кращим харчем. Не одному полоненому я врятував таким „промислом" життя, бо деякі фізично слабші полонені були до краю виснажені. Такими заходами приєднав я собі багато щирих приятелів, які згодом ставали мені „у пригоді". Деяким із них я довірив свою „тайну". Через декого з них, які були репатрійовані скорше, я намагався передати про себе моїй дружині.

Так я проживав як практикуючий лікар. Минали дні, тижні, місяці, а то й непомітно минув рік, другий, четвертий... Хоч як важко бувало не у своїй шкірі, але я не тратив надії про те, що витримаю, якщо якийсь припадок не зрадить мене. Коли б зрадило мене щось, то грозила мені важка кара за ошуканство. Мої думки були постійно при дружині й доні. Я знав, що вони вирвались з-під совєтів, але де і як живуть, я не відав. Моя вся надія була на Божу поміч. До цього часу я був побожний. В полоні моя віра скріпилась, стала більш живою. В тих прикрих умовинах я почав переконуватися, що Бог має мене під своєю опікою, і як охоронив мене досі, так і допоможе мені в майбутньому викрутитися із халепи. Віра додавала мені сили вдержати духову рівновагу та скріпити надію в те, що сповниться моє найсильніше задушевне бажання — злучитись з моєю родиною.

Ніколи не сходила мені думка про дитину, яка мала народитися десь на початку 1945 року. Я не був свідомий того, що моя дружина і тоді вже трилітня донечка, та найважливіше те новороджене немовлятко, опинилися в таких обставинах, що для них вони були скрутнішими, як мені в полоні. Коли я їв ріденьку юшку весною 1945 року, то не міг і подумати про те, що були тижні, коли мої рідні були без такої мізерної поживи.

У Відні, куди попала моя родина, їм прийшлося жити кілька днів у якійсь школі буквально без куска хліба. До Відня прийшли совєтські війська. Стали грабувати і насилувати. Моя теща накинулась на вулиці на якогось солдата, який намагався знасилувати молоду дівчину. І солдат залишив дівчину в спокою. Тим учинком теща здобула собі вдячність батьків дівчини і вони віддячились моїм в той спосіб, що спрямували їх до порожнього помешкання, власники якого втекли на Захід. Біда тільки в тому, що то помешкання мало тільки три стіни. Фронтову стіну „викусила" бомба. В тому домі сиділи нишком п'ять днів, не показуючись зі страху на вулицю. Не мали в устах нічого крім води. (В тому зруйнованому домі прожили вони майже пів року). А дружина годувала дитину. Корму не було. П'ятого дня дружина відважилася вийти з донею на вулицю.

Навпроти парку солдати варили юшку, дружина попросила, щоб і їй трохи дали. Зворушила їх мабуть, доня благальним рухом ручки і солдати поділились тією юшкою; ще й дали і для бабців у хаті. Це була перша страва після повної понад тижневої голодівки і всі похворілись на шлунок, бож у юшці було запашне сало...

Солдати почали розбивати крамниці. Дружина змарніла і виглядала, як дівчинка; вона кидалась перша, головно, щоб роздобути пелюшки. Солдати її не торкали, вважаючи її за „ребйонка", тому й нанесла всякого добра з думкою проміняти за харч. Але хто хотів, чи цікавився тоді речами? Дружина, втративши корм метушилась по місті, щоб купити „матірнє молоко", на яке був великий попит. Усе ж всі заходи не охоронили немовлятка. Від недобре переваpеного молока дитинка набралась хвороби кишечок. До лікаря у той час дістатись було важко, як і майже неможливо було примістити дитинку в лікарні. Дружина втиснулась прямо насильно до хати якогось лікаря, який на звук прізвища дитини прямо здригнувся. Він студіював колись медицину у Відні з братом діда дитини. І той лікар зайнявся щиро дитинкою, примістивши її в шпиталі. Все ж не вдалось урятувати немовлятка. Померло на восьмому місяці життя...

Добрі люди, — чужі, не свої, — допомогли відтак моїм рідним після річного перебування у Відні, висмикнутись з Відня на фальшиві документи до британської зони. Вони поселились зразу у Віллях, відтак у Ляндеку, де я пізніше в 1945 році найшов мою доню з бабцями; дружина була в той час на роботі у Великій Британії.

Це дигресія. Але не можу не згадати з жалем долі моєї родини, коли пишу про мою участь у дивізії. Роки, які пережила моя дружина з дітьми були для неї неймовірно важкими. Вступивши до дивізії, я був приготований, що мені прийдеться перебути і найгірше лихо. Але, що моя родина може так жахливо потерпіти через те, що я належав до дивізії, це не приходило мені навіть на думку.

Але повертаючись до моїх років у Києві: що за іронія долі! Замолоду все мріяв про той „золотоверхий"! Перебув у ньому майже п'ять років, ледве що вспів дещо в ньому оглянути. Був раз переходом на Софійській площі, бачив Володимирську гірку. На мій превеликий жаль я не був у Печерській Лаврі. Тільки раз побував на окраїнах столиці. Було це літом 1947 року. Вивезли нас на „Кончу Заспу" будувати „дачі" для совєтських вельмож. Це було деякою відлигою після монотонії таборового життя. Дошкулювали нам у роботі жахливо комарі, бо „дачі" будувались на мокряках, які рівночасно висушувано. Полонені хворіли на малярію. Я лікував недужих таблетками і хоронив себе ними проти захворіння. Там я працював з волиняком Степаном Садовським, але був щасливий, коли його перенесли до другої робітничої бригади, бо боявся, щоб у приступі вияву дружніх почувань — ми себе не прозрадили.

Каґебісти постійно міняли осіб у таборах. Це влегшувало їм контролю, бо в процесі змін могли насаджувати донощиків. Їх було завжди повно між нами. Я був цього свідомим і тому за час свого перебування у полоні я звірився тільки п'ятьом німцям, хто я насправді. Одним із тих, якому я звірився, був віденець Франц Брукнер. Його, з уваги на хворобу, звільнили вже при кінці 1945 року. Від нього я одержав пізніше карточку з Австрії з інформацією, що мої батьки живуть на Помор'ю, а жінка і „дитина" в Баварії. Цю карточку приніс мені старшина каґебіст. Я застиг зі страху, бо в своєму зфабрикованому життєписі я подав, що мої батьки померли. Мушу згадати, що той життєпис я вивчив слово у слово напам'ять, щоб колись не...помилитись. Із тієї недискретности мого приятеля я викараскався таким чином, що мій другий приятель, „експерт" від фальшування письма, вимазав на картці слово „батьки", вставивши на те місце „твоя тета". Ця карточка впевнила мене, що дружина живе, але зродила сумний здогад, що дитині щось приключилось лихе. Цю карточку я беріг роками як найцінніший скарб; і вона пізніше мені стала в пригоді. А це тоді, коли при репатріяції треба було подати до кого в Німеччині я їду, і я міг покликатись на дружину в Баварії.

Що діється в світі — про те ми відали дуже маленько. Полонені, які працювали в друкарні, приносили мені час до часу часописи, але читаючи їх годі було виловити багато інформації, що діється у світі. В таборі ми не були того свідомі, що мимо зусиль альянтів договоритись із Кремлем про організацію одної німецької держави, зачались відтак в американській, англійській та французькій окупаційних зонах переговори в справі створення демократичної Західньої Німеччини. Не знали ми, наприклад, що совєтський представник в Альянтській Раді маршал Васілій Соколовський уже в березні 1948 року залишив цю Раду та напруження між колишніми „камрадами" по зброї дійшло до такої натуги, що вже в червні 1948 року прийшло до бльокади Берліну. Про цю бльокаду ми довідались значно пізніше. Однак, ми не були свідомі того, що в зв'язку з бльокадою могло було прийти до збройної конфронтації між СССР і Заходом.

Одне: ми здивувались, завваживши, що наша охорона подобріла, почали нас краще годувати, частіше натякати про наш скорий поворот домів. Пропаґандисти запевняли нас, що Совєтський Союз бажає — всупереч інтенціям Заходу — з'єдиненої „демократичної" Німеччини. Очевидно все те було перетикане явними натяками на те, що об'єднана Німеччина вийшла б на тому найкраще, якщо б її лідери вийшли з-під капіталістичних впливів, прийнявши для здійснення того патріотичного завдання — допомогу „великого Радянського Союзу".

[Продовження буде]

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ — ВІДДІЛ УККА в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

відзначує

100-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ

ГОЛОВНОГО ОТАМАНА

СИМОНА ПЕТЛЮРИ

в неділю, 7 жовтня 1979 р., о год. 2:30 по пол.
у великій залі УНДому в Ню Йорку
140-142 Друга Авеню

ПРОГРАМА:

Відкриття .... Інж. ЄВГЕН ІВАШКІВ
Святочна ПРОМОВА .... ред. ВОЛОДИМИР БІЛЯЇВ
голова Української Національної Ради
Мистецька частина у виконанні ОСЕРЕДКУ СПІЛКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ім. ген.-хор. Т. ЧУПРИНКИ:
а) Хор „ЖАЙВОРОНКИ" під дир. Проф. ЛЕВА СТРУГАЦЬКОГО, акомпаньямент СОНЯ ШЕРЕҐ
б) Сольоспів — ОЛЯ ГІРНЯК, сопрано, акомпаньямент — Проф. ЛЕВ СТРУГАЦЬКИЙ
в) Рецитація — УЧНІ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
Керівник мистецької частини .... КОРНЕЛЬ ВАСИЛИК

•

Того ж дня у передполудневих годинах в УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ НЮ ЙОРКУ

відправляться

БОГОСЛУЖБИ

В НАМІРЕННІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

і

ПАНАХИДИ за бл. п. СИМОНА ПЕТЛЮРИ
(в церкві св. Юра о год. 12-ій дня)

До участи у святкуваннях запрошуємо всю Патріотичну Громаду.

Комбатантські, Молодечі, Жіночі, Братські й інші Організації просимо прибути на Богослужби з прапорами.

Вунсакет і околиця!

В неділю, 7 жовтня 1979 р., о год. 1-ій по пол.
у парафіяльній залі УПЦеркви св. Михаїла
при 74 Гарріс Авеню, ВУНСАКЕТ, Ровд Айленд

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
у Вунсакет, Р. Ай.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні делеґати наступних Відділів:

73 і 177 в Провіденс, 93 в Централ Фолс, 122 в Тавтон і 206, 241 у Вунсакет, Р. Ай.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати до кінця року 2,000 нових членів.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьме участь —

Марія Душник, заст. головного предсідника УНС

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Боффало і околиця!

В суботу, 13 жовтня 1979 р., о год. 6-ій веч.
в Українсько-Американському Горожанському Ценрті
205 Мілітари ровд, БОФФАЛО, Н. Й.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНС
в Боффало, Н. Й.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і конвенційні Делеґати УНС наступних Відділів:

40, 87, 127, 149, 299, 304, 351, 360 і 363

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останні місяці.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах візьме участь —

Василь Оріховський, головний організатор УНС

До участи в Зборах запрошені також члени УНСоюзу та ширше Громадянство.

Роман Конотопський, *голова*
Марія Гаравус, *касир* **Іван Гаврилюк,** *секретар*

Заходами **29-го Відділу СУА**

відбудеться

в Чікаґо, ІЛЛ.

ВИСТАВКА КАРТИН

БОГДАНА БОЖЕМСЬКОГО

12-го, 13-го і 14-го жовтня 1979 року
в Ґалерії „Леви"

У вдячності до бл. п. Юліяна Ревая

Смерть сл. п. Юліяна Ревая прийшла з наглістю від'їзду вершника у вірші Ґренджі-Донського:

Через доли та додому
лети, коню, не ставай!
Не сказав я тут нікому,
що полечу в рідний край.

Але хоча смерть людини, що досягла магічного віку сімдесятки, ніколи не є надто несподівана, смерть нашого приятеля, товариша, батька і діда (бо був він тим усім) була все таки дошкульним ударом. Мав бо він особливе місце в наших серцях і житті.

Не можу і не хочу говорити про нього як історичну постать — можуть це краще зробити інші. Але як людина, котрої життьової стежки схрещувались зі стежками Юліяна Ревая, відчуваю, що мушу і можу сказати дещо про те, як його сприймало і знало моє покоління.

Була в цьому дивна символіка, що Ревай працював у великому будинку поряд зі стількома дипломатичними місіями і напроти одного з найбільших музеїв західнього мистецтва. Саме в цьому осередку працював він з притаманним собі гумором і енерґією, незвичною в його віці, щоб поєднати українське еміграційне життя з американським. І саме тут часто виставлялась і пояснювалась ширшій українській громадськості культура його незрівняної „срібної землі". Можна справедливо сказати, що з цього погляду він відогравав неповторну і незамінну ролю посередника між старшим поколінням карпатськоруських еміґрантів та новими післявоєнними пришельцями зі Закарпатської України.

Врешті Юліян Ревай був каталізатором, особистий чар якого гуртував навколо нього багатьох молодих у пошуках товариства і „коріння" своєї традиції і культури.

У цій всій його діяльності вчинки не раз критиковано, а рідко хвалено. (На жаль, це доля всіх, які діють). Але якщо вірити слову, мир буде з тими, які стараються бути посередниками, мирителями і гармонізаторами. Отож можемо сказати з цілою певністю, що наш приятель досяг цього стану, описаного національним поетом Закарпаття, Ґренджею-Донським:

Під полониною
сам один стою.
Тут забув за горе,
за журбу свою.

- Едвард Касинець

Піттсбурґ і Західня Пенсильвенія!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Піттсбурґу і Західньої Пенсильвенії

повідомляє, що

в неділю, 7 жовтня 1979 р., о год. 4-ій по пол.
при 315 Дорота вул., Дерри, Па.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

в яких зобов'язані взяти участь усі члени Окружного Комітету, конвенційні делеґати та урядовці таких Відділів УНС:

24, 41, 53, 56, 63, 91, 96, 109, 113, 120, 126, 132, 161, 264, 276, 296, 338, 481.

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати до кінця року 2,000 нових членів.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

Д-р Іван О. Флис, головний предсідник УНС
Андрій Джула, головний радний УНС

Закликаємо всі Відділи і їх уряди та конвенційних делеґатів, як і інших активних союзовців взяти участь у цих важливих зборах!

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:

Андрій Джула, *голова*
Дмитро Головатий, *секретар* **Евстахій Прокопович,** *касир*

Окружний Комітет Відділів УНС у Вілкс Беррі, Па.

повідомляє, що

в суботу, 13 жовтня 1979 р., о год. 6-ій веч.
в залі УКЦеркви св. Володимира
при Зерби Авеню, ЕДВАРДСВИЛЛ, Па.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

ПОРЯДОК НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-провірка організаційної праці Округи за останніх 9 місяців.
3. Обговорення осінньої організаційної кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзових справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У Зборах повинні взяти участь Відділові урядовці, конвенційні делеґати та члени з родинами наступних Відділів:

Нентікок — 29, 319, Бреслав — 30, Вілкс Беррі — 99, 223, 278, 282, Едвардсвилл — 169, Сейр — 236.

У Зборах візьме участь—

Степан Гавриш, старший обласний організатор УНС

До участи в зборах запрошується Членство і все Українське Громадянство.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

Роман Дяків, *голова*
Василь Стефурин, *секр.* **Катерина Пукач,** *касир*

Дітям поневоленої Батьківщини

Це не була велика і блискуча імпреза, а коротка зі скромними китицями квіток, і зі словами щирої посвяти на написах, із дібраною зворушливою програмою.

У неділю, 10-го червня ц. р. її попередила св. Літургія у церквах Детройту й околиці з відповідними проповідями душпастирів, які пояснювали, що ці Літургії були відслужені в пам'ять дитячих жертв голодових катастроф в Україні. В Богослуженні, в церкві Непорочного Зачаття ПДМ взяли організовану участь члени Пласту й СУМ-А в Детройті. Відтак відбулася спільна зустріч дітей і громадянства в залі тієї ж церкви. На сцену вийшла барвиста група — дитячий хор місцевого Осередку СУМ-А, що складалася із старших і зовсім маленьких дітей. Зустріч відкрила голова Місцевого Осередку Діяльности Українського Року Дитини, п-і Зеня Юрків, яка привітала присутніх, між ними о. Севастіяна Соболя ЧСВВ і протоієрея о. Олександра Биковця, пароха УПЦ і голову Світової Комісії Українського Року Дитини мгр О. Пеленську. Між присутніми були представники установ і організацій, директор школи Непорочного Зачаття — Петро Стасів, директорка Школи Українознавства Ірина Тарнавська, заступник голови УККА Східнього Мічіґену інж. Юрій Юрків, голова Лікарського Товариства д-р Маріян Юзич, голова Комітету Оборони Політв'язнів ім. В. Мороза Марія Зарицька, голова Т-ва „Рідна Школа" Валентина Євич, заступниця голови Українського Золотого Хреста — Валентина Мушинська, виховна референтка Окружної Управи СУА Олена Климишин, голова Осередку СУМ-А ім. Павла Орлика — Степан Новаківський, голови Відділів жіночих організацій та інші активні громадяни.

Коли піднеслися прапори молодечих організацій — хвилиною мовчанки, при звуках теж однохвилинного фортепіянового уривку з похоронного маршу Бетговена (Оп. 26, ч. III), що його виконала піяністка Ірена Решетилович, присутні вшанували пам'ять замучених дітей в Україні. Опісля дитячий хор, під керівництвом п-і Люсі Легети відспівав пісню „Виростеш ти сину" — слова Симоненка, а маленький сумівець Мирон Киба виголосив вірш „Баляда про голодного хлопчика", Леоніда Полтави, написаний для Року Дитини. Довшу поему „Хліб", про голод 1933 року рецитував пластун-виховник Марко Юзич. Змістовну коротку доповідь про значення 45-літньої річниці голоду в Україні, з історичним насвітленням голодових геноцидів, організованих окупаційною московською владою, виголосила п-і В. Євич. Спомин присутньої на залі учасниці голоду 1933 року Галини Крусь, яку ведуча і публіка окремо привітала відчитала сумівка Уляна Юрків, а п-і І. Пеленська подала до відома зміст Петиції, яка повинна звернути увагу міжнародних чинників на пляновану смертність українських дітей в минулих десятиліттях, а також на сучасне постійне недоживлювання ув'язнених матерів, батьків і молоді та їхніх родин поза мурами в'язниць і концтаборів, як і на важке економічне положення великої кількости переслідуваного населення України за переконання, в тому і дітей, навіть за вживання рідної мови. Всі присутні підписали цю Петицію і збірка підписів проходить далі.

На закінчення, сопрано Валентина Биковець відспівала при фортепіяновому супроводі проф. І. Решетилович дві пісні: „Спи дитинко, моя" Людкевича-Конисього і „Синові в дорогу" Вернанича, які на бажання публіки вона повторяла. Піснею „Боже вислухай благання", відспіваною цілою залею, закінчено „Поклін замученим дітям".

Українські діти і молодь показали, що вони можуть відбути теж поважну імпрезу з думкою про своїх братів і сестер в Україні. Є надія, що цей і інші голоси дітей і молоді в світі дійдуть колись до дітей і молоді в Україні і це додасть їм сили переходити важкі переживання в тузі за арештованими батьками, в дошкулюваннях учителів-чужинців, на примусових роботах при розбудові холодної і жорстокої Московщини.

Згадуючи нашу патріотичну молодь, хочемо згадати тих, які і на цій імпрезі держали на зміну свої прапори, це були: пластунки — Христина Зарицька, Дарія Конопада і Уляна Ременюк і сумівці: Наталка Харевич, Ліда Сіра, Стефан Биц.

Батьки й діти розкупили картки з написом „Будьмо друзями", видані в 4-ох мовах Світовою Комісією УРД, щоб діти однієї країни могли нав'язати переписку з дітьми в різних країнах поселення.

Черговою акцією Місцевого Осередку Дитини в Детройті під проводом Зені Юрків, будуть осінню ц. р. „Дні Української Дитини" з різнорідною програмою, розваговою для дітей, виховною для старших і — пропаґандивною для чужинців. Надіємося, що наша громада підтримає ці акції, не скидаючи всієї відповідальности за молоде покоління на батьків і нечисленних уже тепер виховників.

Н. Н.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, 2-ий поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 5-го жовтня 1979 року, о годині 7:30 веч.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР

МІРИ ГАРМАШ

(ПОЕЗІЯ, САТИРА)

Слово про Авторку .... **УЛЯНА ЛЮБОВИЧ**
Прозірки до сатиричних епіграм .... **РОМАН ВАСИЛИШИН**
В музичному інтермеццо .... **ХРИСТИНА КАРПЕВИЧ** *(сопрано)*
при фортепіяновому супроводі **МАРТИ МАЧАЙ**

Концерти хору „Бурлака"...

(Закінчення зі стор. 1)

Командира Дивізії в кінцевому її етапі сл. п. ген. пор. Михайла Крата.

Концерти в обидвох містах уже добре розреклямовано й вони заповідаються успішно при численній участи місцевої публіки. При цьому слід із великим признанням підкреслити доброзичливий й приятельський жест чоловічого хору „Прометей" у Філядельфії, який з уваги на концерт хору „Бурлака" і „Веснянки" у Філядельфії у неділю, 7-го жовтня переніс свій давніше запляновании на той день осінній пікнік-фестин на одну неділю раніше на день 30-го вересня, щоб дати змогу своїм членам взяти участь в концерті хору „Бурлака".

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Степана Шепаровича

складаємо 25.00 долярів на Патріярший Фонд.

Ольга і Зенон МАШТАЛЕРІ

Вшановуючи світлу пам'ять нашого Дорогого ТІТОЧНОГО ВУЙКА

бл. п. СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА

Великого Українського Композитора й Музикознавця

замість квітів на Його свіжу могилу

складаємо 100.00 долярів на будову української церкви Преч. Діви Марії в Люрді.

Роман, Ольга і Богдан ГУГЛЕВИЧІ

Вступайте в члени УНС



Ділимося сумною вісткою,
що в неділю, 23-го вересня 1979 року, упокоївся в Бозі,

наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО І БРАТ

бл. п. ПАВЛО ВІЛЬШИНСЬКИЙ

прожевши 72 роки.

ПАНАХИДА була відправлена в понеділок, 24-го вересня 1979 року, а ПОХОРОНЕНО Його у вівторок, 25-го вересня 1979 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишив у смутку:
дружину — АННУ
синів — ЯРОСЛАВА І ЗИНОВІЯ
внуків ГАЛИНУ, РОМАНА І ІВАСЯ
брата — ПЕТРА
і брата — СТЕПАНА в Україні
та ближчу і дальшу Родину в Канаді і Україні



Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що в суботу, 29-го вересня 1979 року, з Волі Всевишнього, несподівано,
відійшов від нас
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.

РОМАН КОВАЛЬСЬКИЙ

б. вчитель на Рідних Землях, колишній громадський діяч, в'язень Берези Картузької і польських тюрем.

Народжений 1908 року в Отинії, пов. Станиславів, Україна.

ПАНАХИДА відправиться в середу, 3-го жовтня 1979 року в похоронному заведенні H.B. Humiston Funeral Home, о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН в четвер, 4-го жовтня 1979 року, о год. 9:30 ранку у церкві Пресв. Тройці в Керґонксоні, Н. Й., а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

У глибокому смутку:
дружина — ЗЕНОВІЯ
дочка — УЛЯНА з мужем БОГДАНОМ КРИЖАНІВСЬКИМ
внучки — МОТРЯ І РОМА
брати — СТЕПАН І ОМЕЛЯН з Родинами в Україні
шваґри:
ТЕОДОЗІЙ САМОТУЛКА з Родиною
БОГДАН САМОТУЛКА з Родиною в Україні
шваґерка — ІРЕНА з Родиною в Україні
сестрінок — ЗЕНОН ГУК з Родиною
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді і Україні

•

Замість квітів, просимо складати пожертви на Патріярший Фонд.



З глибоким смутком повідомляємо,
що дня 22-го вересня 1979 року відійшов у Вічність,
на 87-му році життя

сл. п.

ЙОСИФ ЯНОВИЧ

учасник Визвольних Змагань у рядах УГА, бувший суддя у Делятині і Бережанах.

ПОХОРОНИ відбулися дня 27-го вересня 1979 року на українському католицькому цвинтарі у Філядельфії, Па.

Горем прибиті:
братанок — ЯНОВИЧ МИХАЙЛО з Родиною
братанка — ЖМУРКЕВИЧ СТЕФАНІЯ з Родиною
кузини:
РАКОВСЬКИЙ РОМАН, ЯРОПОЛК І ІГОР з Родинами
ОНУФЕРКО ЛЮБА з Родиною
Родина в Україні і Канаді

Вишкільний табір СУМ-А в Елленвілі

Цьогорічний вишкільний табір впорядників і виховників ім. Степана Бандери на Оселі СУМ-А в Елленвілі тривав від неділі, 12-го серпня до неділі, 2-го вересня ц.р. Усіх учасників табору було 105, а разом з командою табір нараховував понад 120 осіб.

Відкриття табору відбулось у неділю, 12-го серпня в часі святочного апелю, на котрому голова Таборової Комісії Ігор Зварич передав ведення табору команді, на чолі з довголітнім головою О СУМ-А в Ню Йорку Корнелем Василиком.

Вишкільний табір СУМ відбувався в дусі сумівських річниць, які відзначуємо в 1979 році: 320-річчя переможної битви під Конотопом, 50-річчя створення ОУН і 20-річчя смерти Провідника ОУН сл.п. Степана Бандери. Головним завданням табору було провести вишкіл кандидатів на ступені впорядників і виховників СУМ-А. Тому таборова комісія і команда табору піднайшла якнайкращі виховні сили, щоб перевести вишкіл. Головним виховником був довголітній сумівський діяч і виховник проф. Зенон Саган, а до виховного складу входили: д-р Петро Мірчук, мгр Іван Кобаса, мгр Осип Рожка, проф. Роман Левицький, Корнель Василик, Оля Король, Сяня Ґенсьор і Христина Твардовська. Гостями-викладачами на таборі були: Валентин Мороз, д-р Тарас Гунчак та Ігор Раковський.

Під час таборування виховники-інструктори дали лекції на такі теми: проф. З. Саган — „Психологія і педагогіка", д-р П. Мірчук — „Розвиток української політичної думки від початків української історії", мгр І. Кобаса — „Проблеми в Осередках СУМ-А, і як їх побороти", „Історія СУМ", „Бібліотеки та виховна література", „Суспільно-громадське життя на еміграції", мгр О. Рожка, — „Примінення предметів українознавства до сумівських сходин". Проф. Р. Левицький — навчання співу, Корнель Василик — „Організаційна структура СУМ", Оля Король, Сяня Ґенсьор і Христина Твардовська — практичні зайняття. В остатньому тижні на таборі перебував Мирослав Солтис, який проводив теренознавством. Гості-викладачі давали лекції на такі теми: Валентин Мороз — „Українська національна церква", „Геополітичне положення України", „Рух спротиву в Україні в 60 і 70 роках", д-р Тарас Гунчак — „Визвольна боротьба українського народу в Другій світовій війні у світлі німецьких документів". Ігор Раковський — „Шкідливість наркотиків" — доповідь доповнена висвітленням прозірок.

Духовну опіку над вишкільним табором мали отці д-р В. Ґавліч, ЧСВВ і С. Шевчук з парафії св. Юра в Ню Йорку, як також православний капелян СУМ-А о. Іван Ткачук. Виховну працю серед таборовиків вів також студент теології Юрій Джуджар, якого на табір прислав Владика Василь Лостен. Юрій Джуджар з Югославії, закінчує теологічні студії в Римі і в короткому часі висвячуватиметься на священика.

На таборі перебував кілька днів Валентин Мороз, якого таборовики щиро вітали і з великою увагою слухали його викладів. Він виголосив знамените слово на ватрі присвяченій 50-річчю ОУН, яке зворушило всіх присутніх.

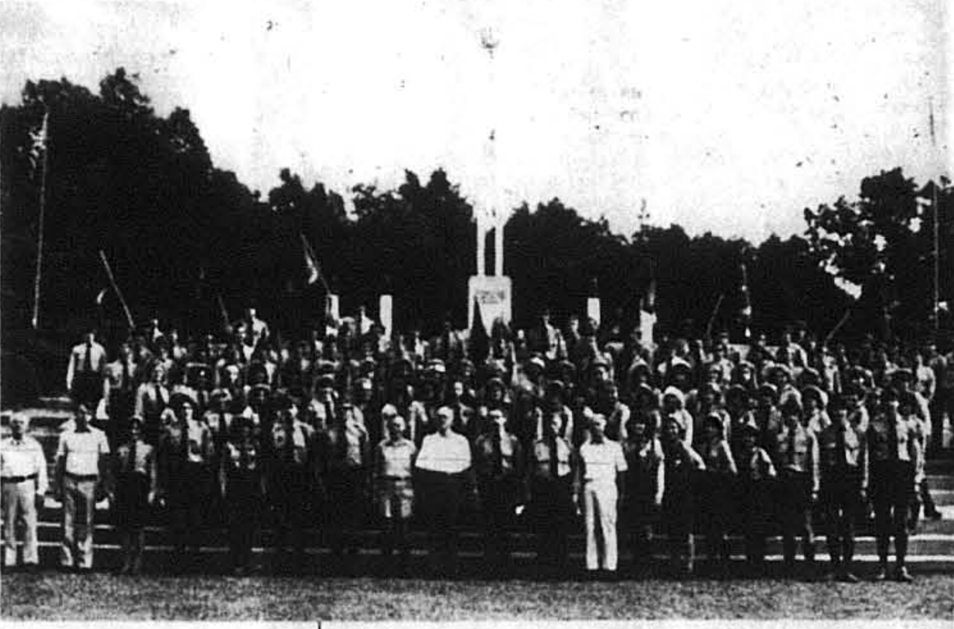
Крім викладів та гутірок на таборі зорганізовано таборовий хор, яким провадив проф. Роман Левицький і який виступив на концерті в часі Здвигу СУМ-А та на офіційній частині Здвигу. Відбуто дві таборові ватри, чотири товариські вечірки-забави. В остатньому тижні діяла таборова радіопрограма, якою керували Петро Шміґель, Ярослав Галатин і Зенон Халупа.

На закінчення табору кожен учасник одержав таборовий журналик „Революціонер", який приготовано під час тривання табору. Головним редактором була Ганя Луцишин, а відповідальним редактором — мгр О. Рожка. На 40 сторінках журналу поміщено статті проф. З. Сагана, д-р П. Мірчука, інтерв'ю з командантом К. Василиком та багато різних і цікавих статтейок таборовиків. Журналик прикрашений кількома світлинами, що кидає яскраве світло на цілість вишкільного табору. З признанням вітаємо появу чергового таборового журналику.

Чи не найважче завдання у таборі мала команда, яка мусіла постійно опікуватися табором. У склад команди входили: комендант — Корнель Василик, бунчужний — Богдан Твардовський, писар — Надія Якимів, кошові — Зенон Фаріон і Ганя Луцишин, мед-сестра — Дарка Томашівська.

Закриття табору відбулося у неділю, 2-го вересня після закінчення 28-го Всеамериканського Маніфестаційного Здвигу. Під час закриття промовляли комендант і в заступстві головного виховника д-р П. Мірчук, який роздав тим таборовикам, які успішно здали іспити, посвідки. Кожен таборовик також одержав таборову відзначку, якою потверджується відбуття вишкільного табору СУМ-А. Присутнім на закриттю був голова КУ СУМ Мирослав Шміґель, який попрощав таборовиків з їхнім поворотом додому, та побажав їм успіхів у праці в своїх Осередках. Спущенням прапорів вниз та відспівання українського національного гимну закінчено вишкільний табір СУМ-А.

Б.Г.



Команда і учасники табору СУМ-А. Перші два зліва: проф. Р. Левицький і Ю. Джуджар, 6-ий зліва й дальше: Б. Твардовський, мгр О. Рожка, мгр І. Кобаса, проф. З. Саган, В. Мороз, комендант К. Василик і д-р П. Мірчук.

100-те Ювілейне число „Екрану"

Приємно нам поінформувати читачів, симпатиків та співробітників, а зокрема жертводавців ілюстрованого журналу „Екран", що його соте число за місяці березень-червень, як подвійне, вже появилося з цікавим змістом, і, як звичайно, з багатьма ілюстраціями з життя українців у вільному світі та поневоленій Україні і Польщі.

На сторінках цього числа прочитаєте цікаві інформації про Валентина Мороза і всіх дисидентів, що вже перебувають поза залізною куртиною, між нами. Там прочитаєте привітання для Патріярха Йосифа у 87-ліття його життя та згадку про ювілейні святкування 100-ліття з дня народження професора Станислава Людкевича і про його співробітників з Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові. Тут познайомитеся зі змістом статті Є. Ю. Пеленського про многогранність творчости Т. Шевченка. Є згадка і про 100-річчя з дня народження Симона Петлюри, про III-ій Світовий Конґрес Вільних Українців і багатолюдну демонстрацію під совєтською амбасадою зілюстровану великими знімками. Відзначено також і 50-ліття ОУН і величаві відправи на воєнних цвинтарях в пам'ять поляглих вояків Української Дивізії в Австрії з 6-ма великими фотографіями. Вмістили ми й статтю літературного критика Луки Луцева про конкурси Літературного Фонду ім. І. Франка та спогад письменника А. Ізарського про зустріч із тепер уже покійним Станиславом Людкевичем у Києві в 1940 році, якого вшанує чікаґська українська громада 1-го грудня ц. р. разом з його співробітниками, що їх знімки також поміщені.

У журналі окремі сторінки є призначені Рокові Української Дитини, композиторові Л. Ревуцькому, професорові д-рові Я. Славутичеві та д-рові Марунчакові, композиторові Недільському і Усусусам, Лікарському Т-ву для відзначення проф. д-ра Маріяна Панчишина зі світлиною першого року медичних студій українського тайного університету у Львові 1923 року, хорові „Журавлів" з Польщі, хорові „Думка" з Детройту під дир. Івана Атаманця, хорові дивізійників „Бурлака" в Торонто, австрійським сеніорам і пластунам, українському народному мистецтву п-і К. Лайчук у Бредфорді в Англії, українській громаді в Лос Анджелесі та дебютанткам з Чікаґо і Клівленду.

Ми вдячні всім читачам, співробітникам, жертводавцям, дорадникам, які безкорисно майже двадцять літ співпрацювали з „Екраном", присилаючи матеріяли, світлини та кольпортували журнал. Редакція та адміністрація також виконували всю працю для журналу безкоштовно. Багато співробітників, крім дарової праці, власним коштом полагоджували всю кореспонденцію, і часто піддержували його своїми пожертвами. І тільки завдяки зусиллям і жертвенній праці фанатично відданого скромного гурту читачів і співробітників „Екран" зближається до 20-річчя своєї появи.

Всіх Вас, безіменні читачі, співробітники, і жертводавці, редакція щиро вітає з цим 100-им числом і просить надалі заохочувати своїх приятелів поширювати наш журнал.

Нехай же наш „Екран" буде мило баченим у кожній українській родині, розкиненій по цілому світі. Нехай же з нього користають, крім Вас старших, учителів і виховників, Ваші діти і вся українська молодь, щоб не пропала для української спільноти в чужому середовищі.

Ми вдячні також щоденникам „Свобода" й „Америка" та тижневикові „Наша мета" в Торонто, Канада, і місцевим керівникам радіоавдицій Чікаґо, які ніколи не відмовляли нам своєї допомоги, співпраці та піддержки.

Адам Антонович

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

НЕЛЛІ ЛИЛО, членка УНС Відд. 164 ім. М. Грушевського в Бервік, Па., померла 22 квітня 1979 р. Нар. в с. Вовче, пов. Турка, Україна; членкою УНС стала у 1938 р. Залишила у смутку 4 синів, 5 дочок, 24 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі свв. Кирила і Методія у Бервік, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯН ДЖУМА, член УНС Відд. 448 Т-ва Самопоміч, помер 15 квітня 1979 р. на 56-му р. життя. Нар. 1923 р. в с. Котівка, Копичинці, Тернопіль, Україна; членом УНС став 1973 р. Залишив у смутку дружину Анну, дві доні: Галину і Надю Питразник з чоловіком Ігорем та рідню в Україні. Похорон відбувся 18 квітня 1979 на цвинтарі Коте дес Нейґес в Монтреалі.

Вічна Їй Пам'ять!
Ольга Плешкевич, секр.

СТЕПАН СВІТЕНЬКИЙ, член УНС Відд. 220 свв. Петра і Павла в Чікаґо, Ілл., помер 19 квітня 1979 р. на 57-му р. життя. Нар. 1922 р. в Чікаґо, Ілл.; членом УНС став у 1939 р. Залишив у смутку дружину Розу. Похорон відбувся 23 квітня 1979 р. на цвинтарі Клярендон Гіллс у Вестмонт, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА СМОЛИНСЬКА, членка УНС Відд. 220 свв. Петра і Павла в Чікаґо, померла 27 квітня 1979 р. на 78-му р. життя. Нар. 1906 р. в Польщі; членкою УНС стала у 1928 р. Залишила у смутку сина Едварда Дж., сестру Наталію і 2 сестрінки. Похорон відбувся 1 травня 1979 р. на цвинтарі Резурекшен в Джастіс, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАҐДАЛИНА ВЕРДЕНЮК, членка УНС Відд. 114 св. Володимира в Чікаґо, померла 15 квітня на 52-му р. життя. Нар. 1927 р. Містельбах, Німеччина; членкою УНС стала у 1968 р. Залишила у смутку чоловіка Василя, сина Джеймса, внука, брата Карла і рідню в Европі. Похорон відбувся 18 квітня 79 р. на цвинтарі Елмвуд в Рівер Ґров, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АННА СМЕРЕЦЬКА, членка УНС Відд. 261 у Вілліямстави, Н. Дж., померла 1 квітня 1979 р. на 91-му р. життя. Нар. 1887 р. в Зах. Україні; членкою УНС стала в 1928 р. Залишила у смутку 3 синів: Михайла, Петра і Иосифа та 6 дочок: Марію, Катерину, Юлію, Неллі, Ґелену і Софію. Похорон відбувся 5 квітня 1979 р. на укр. кат. цвинтарі свв. Петра й Павла у Вілліямстави, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ БІНКОВСЬКА, членка УНС Відд. 23 Т-ва Укр. Запорозька Січ в Дербі, Конн., померла 8 квітня 1979 р. на 85-му р. життя. Нар. 1894 р. в Ожавна, Зах. Україна; членкою УНС стала 1918 р. Залишила у смутку 5 синів: Івана, Петра, Павла, Вілліяма і о. Григорія; 5 сестер: Марію, Анну, Гелену, Юлію і Сестру св. Чину Анну та 18 внуків і 8 правнуків. Похорон відбувся 10 квітня 1979 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Дербі, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Бінковський, секр.

МАРІЯ КРУХОВСЬКА, членка УНС Відд. 373 Т-ва Сестрицтва Любов, померла 24 квітня 1979 р. на 74-му р. життя. Нар. 1904 р. в Зах. Україні; членкою УНС стала 1945 р. Залишила у смутку дочку Ольгу, сина Иосифа, сестру Емелію з родинами. Похорон відбувся 28 квітня 1979 р. на цвинтарі Резурекшен в Ст. Люїс, Мо.

Вічна Їй Пам'ять!
Ярослава Вілліямс, секр.

МИХАЙЛО ТРОЦЬ, член УНС Відд. 259 в Чікаґо, Ілл., помер у січні 1979 р. на 67-му р. життя. Нар. 1912 р.; членом УНС став 1955 р. Залишив у смутку сина Михайла С. і дочку Мерілин. Похорон відбувся на цвинтарі Резурекшен в Джастіс, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Юлія Гуґлик, секр.

НИКОЛА ШАТИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 176 ім. Тараса Шевченка в Чікаґо, Ілл., помер 3 березня 1979 р. на 68-му р. життя. Нар. 1911 р. в с. Лячко, п. Добромиль, Україна; членом УНС став у 1950 р. Залишив у смутку дружину Анну, сина Михайла і брата Івана в Америці та сина Зенка, 3 внуків і сестру Катерину в Україні. Похорон відбувся 10 березня 1979 р. на цвинтарі Голі Крос в Калумет Сіті, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Остап, секр.

ДЖАНЕТ Б. БАНДУРА, членка УНС Відд. 468 ім Є. Коновальця в Ніяґара Фолс, Онт., померла 16 лютого 1979 р. на 54-му р. життя. Нар. 1925 р. в Портейдж ля Прері, Манітоба; членкою УНС стала у 1962 р. Залишила у смутку сина Марка і дві дочки: Варвару і Катерину. Похорон відбувся 19 лютого 1979 р. на цвинтарі в Ст. Кетринс.

Вічна Їй Пам'ять!
Петро Саміць, секр.

ПРОФ. ІВАН ФЕДОРОВИЧ ВОВЧУК, член УНС Відд. 204 ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, помер 14 травня 1979 р. на 77 р. життя. Нар. 1902 р. в Холмі, Україна; членом УНС став 1957 р. Залишив у смутку дружину Лідію, синів Вадима й Андрія з дружинами та 5 внуків. Похорон відбувся 17 травня 1979 р. на цвинтарі Голі Трініті в Колір Тавншіп, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
д-р Василь Палідвор, секр.

• РОЗШУКИ •

ПОШУКУЮ маму ҐУЛЯК МАРІЯ, сестер: РУЗЮ І ГАНЮ і брата ВОЛОДИМИРА, родом з с. Крехівці коло Станиславова, Івано-Франківськ. Пошукує син і брат Михайло Саранчук з Англії. Маю вістки з дому для Вас. Писати до
M. SARANCZUK
49 Coniston Drive
Staly Bridge
Cheshire Sk 15 1EE
England

ПРЕДСТАВНИК ПЕКІНУ...

(Закінчення зі стор. 1)

кілька хвилин після того, як китайський представник розпочав свою атаку на СССР. Ця сама процедура атаки і виходу відбулася і в минулому році.

Представник Китаю зокрема звертав делегатам Генеральної Асамблеї увагу, що Совєтський Союз не тільки займається перегонами в зброснні, але також розпалює аґресивні авантурницькі війни в багатьох країнах світу, допомагаючи при тому багатьом підривним групам переводити у своїх країнах державні перевороти.

Все це, — заявив віцеміністер Ган, — веде до нової світової війни, яка може розпочатись у 1980-их роках.

Цей розвиток подій і нові зудари між китайськими і совєтськими представниками на форумі ОН ніяк не спричинять зменшенню напруження між Совєтським Союзом і Китайською Народною Республікою, — заявляють дипломати, — і ця напруженість ледве чи стимулюватиме розмови в Москві, які проходять там між китайською і совєтською делегаціями.

Китайський речник особливо гостро засуджував аґресію в'єтнамської армії на Камбоджу з піддержкою СССР, який хоче здобути домінацію у Південній Азії. Ган перестерігав перед новими акціями в'єтнамських режимників, які сконцентрували на кордоні Камбоджі і Тайлянду нові військові сили, готуючись до нових авантурницьких війн. Помимо цієї перестороги, представник Китаю не заявив чи КНР, у випадку нової аґресії В'єтнаму, повторить свої військові акції для покарання „неспокійних сусідів". Ган постійно вживав на окреслення Совєтського Союзу слово „пізно зформована потуга" і, як твердять дипломати в ОН, він робив це зумисно, щоб відрізнити СССР від З'єднаних Стейтів Америки, яких він також називав потугою, але старшою.

Помимо того, що Ган також критикував ЗСА, головно за їхню політику у відношенні до Ізраїля і за вдержання військових частин у Південній Кореї, то в загальному його критика ЗСА була поміркована. Він пригадував зібраним, що Китай в минулому виступав проти обидвох форм „імперіялізму", вказуючи на ЗСА і „гегемонізм", маючи на увазі СССР. Сьогодні, — заявив Ган, — Китай в першу чергу поборює „гегемонізм".

СПРОСТОВАННЯ

У редакційній статті „Свободи" з 26-го вересня ц. р. п. з. „Вітайте, Владико", сказано помилково „Вселенський Патріярх": має бути „Вселенський Архиєрей".

У редакційній статті у „Свободі" з 28-го вересня п. з. „Духовник-громадянин" друкарський чортик завинив, що написано там „о. д-р Богдан Липинський": має бути „о.д-р Богдан Липський".

Відзначення 30-річчя українського Пласту в Арґентині

У липні ц. р. відбулися ювілейні святкування, якими український Пласт відзначив 30-річчя свого існування на терені Арґентини. Гаслом та ідеєю цих святкувань були слова Василя Симоненка: „Хто сказав, що вже все відкрито, нащо ж ми народилися тоді".

Програма запланованих імпрез, на які запрошено всі українські громадські товариства, братні молодечі організації (СУМ, ОУМ) приятелів Українського Пласту, крайових пластових старшин ГПБ та всю громаду була така:

У неділю, 5-го липня — Служба Божа в українській католицькій катедрі, в намінені Українського Пласту та всіх друзів, які відійшли на вічну ватру. Опісля, о год. 4-ій, у пластовій домівці відбулося відкриття святкувань з присутністю Єпарха українських католиків в Арґентині Владики Андрія Сапеляка та голови УЦР Володимира Котульського. Хоча безустанку падав дощ, пластуни з традиційною витривалістю виструнчились в лавах, простоявши цілу церемонію. Після відспівання пластового гимну, згідно з нашими правилами писар ст.пл. Юрій Федишин відчитав святочний наказ КПС, в якому закликалось усю пластову братію, бадьоро виступити назустріч майбутньому, дивлячись на слова В. Симоненка. Опісля відбулося заприсяження нових пластунок та пластунів-учасників. Увесь перебіг церемоній пояснювала присутнім через голосники пл. розв. Галя Міщенко. Після присяг відбулося надання пластових відзначень — сеніорських, старшопластунських та юнацьких. По збірці змоклі „до нитки" пластуни та гості мали змогу випити гарячий чай і дещо перекусити, що й приготовили матері нашого новацтва та юнацтва.

У суботу, 14-го липня, о год. 9-ій вечора, у залі Централі „Відродження" відбулася зустріч з громадянством та товариська вечеря. Прибуло 300 осіб, поміж ними були представники всіх українських громадських установ. Вечерю відкрито молитвою, що її провів Владика А. Сапеляк. Після відчитання привітів, які наспіли з різних [illegible] та установ — в імені українського Пласту в Арґентині мав слово голова КПС пл. сен. Ігор Василик. Відтак промовляв Владика Андрій Сапеляк та голова Української Центральної Репрезентації. Потім, згідно з програмою, роздано пропам'ятні грамоти вдячности для не-пластунів і грамоти признання для членів Пласту. Тут зокрема попisалися заповідачі свята — пл. сен. Ґеня Литвин та ст. пл. Юрій Федишин, які подавали до відома присутнім про пророблену працю усіх відзначених. По вечері відбулася пластова забава.

У суботу, 28-го липня, о год. 7-ій вечора, відбулася ювілейна пластова ватра та відкриття пропам'ятної таблиці в пластовій домівці. Ватру символічно запалили представники різних пластових уладів — ст. пл. сеніор, старший пластун, пл. юнак та два наймолодші новаки. Після наказу кол. голови КПС та КПР відкрили пропам'ятну таблицю, на якій, щоб зберегти в пам'яті для майбутнього імена трьох основників українського Пласту в Арґентині, почесних членів: пл. сен. Петра Ґреська /†/, пл. сен. Павла Клима, та пл. сен. о. Володимира Ковалика. Ставши біля ватри до присутніх звернулися голова КПР пл. сен. Михайло Василик та найстарший пл. сен. Ярослав Улицький. Відтак пластунки заграли різні мелодії на бандурі. Накінець усі присутні станули коло ватри, взялися за руки, і створивши велике коло на прощання відспівали „Ніч уже йде"...

ст. пл. Карло Собенко

ЄДНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ...

(Продовження зі стор. 2)

г. що загальне добро нашої Помісної Церкви й загальне добро цілої Вселенської Церкви вимагають, щоби ми всі — священики, монахи, монахині й миряни, — вповні піддержували, глибоко шанували й вірно слідували за цим своїм власним церковним проводом, в тому переконанні, що така вірність правному проводові своєї Помісної Церкви є заразом вірністю найвищому проводові Христової Церкви й запорукою Божого благословення.

Такої єдности наша Церква під цю пору дуже потребує. Бо може ніколи в минулому ми не були більше загрожені, як ми є сьогодні. Брак живого контакту з матірньою Церквою в Україні й наше розпорошення по різних континентах світу щораз більше ослаблюють органічну єдність нашого церковного життя. Мішані подружжя, впливи чужого середовища, послаблене знання рідної мови, враз із притупленим відчуттям краси нашого українського обряду, постійно підміновують самі основи нашого спільного обрядового думання й відчування. А брак спільного й плянового діяння нашої ієрархії ще посилює і прискорює цей розкладовий процес...

Тому наша Церква, загрожена в своєму існуванні, кличе сьогодні нас усіх, — Владик, священиків, монахів, монахинь і мирян, — до скорої скоординованої та плянової дії для припинення цього розкладового процесу в нашому церковному житті через закріплення органічної єдности в цілій нашій Церкві.

Щоби осягнути цю мету, ми повинні:

1. Доложити всіх старань, щоби безповоротно зліквідувати всі розбиття й поділи, які заіснували останніми часами в нашій Церкві в вільному світі. Тут звертаємося з гарячим проханням до Вашого Блаженства, як Первоєрарха, Голови й Батька нашої Помісної Української Католицької Церкви, увійти в особистий контакт з особами й церковними громадами, що є жертвою такого розбиття, й ці поділи усунути.

2. Наша ієрархія повинна відбувати регулярно кожного року свої наради, ще заки Апостольський Престіл визнає для нашої Церкви поза Україною право помісного правління, під проводом Голови нашої Церкви, враз із Синодом наших Владик. Такі наради нашого єпископату є прямо конечні для дальшого правильного розвою й діяння нашої Церкви.

3. Під цю пору, коли Святіший Отець Іван Павло II, який заявив мені на приватній авдієнції, після вечері, в неділю 17 грудня 1978 р., що він хоче запевнити нашій Церкві в Україні і поза Україною один провід, який діяв би згідно з традицією Східніх Церков, працює над канонічним оформленням тієї проблеми, ми повинні, нашим поступуванням і нашою дією, помогти Христовому Намісникові скоро завершити це велике розпочате діло.